

4/2025

KNIŽNÍ ZNAČKA

ČASOPIS SPOLKU SBĚRATELŮ A PŘÁTEL EXLIBRIS

Výstava 1000 nejkrásnějších exlibris světa, Tábor 2025

Autor výstavy Pavel Hlavatý v rozhovoru s Mgr. Pavlem Pichem

TÁBORSKÉ „HEMŽENÍ“ NA KONGRESU SSPE

Příznávám, že letošní kongres, sjezd či setkání v Táboře byl opět velkolepý. Pokud se zamyslím, napadá mě hned několik odpovědí, proč se letošní setkání vydařilo. V první řadě goticko-renesanční prostředí města, nádherné uličky, starobylé domy, kavárničky a hospody. A člověk se dostane 3. října 2025 do gotického sálu Husitského muzea, kde proběhla vernisáž výstavy *1000 nejkrásnějších exlibris světa*, kterou vzorně připravil umělec Pavel Hlavatý, a po zahájení bohaté pohostění; na všechny se

lové, Františka Peterky a vítězných prací ze studentské soutěže exlibris. Zde nemím opomenout vzpomínkový panel věnovaný manželům Rybičkovým, který potěšil a připomenul naši pomíjivost. Jsem štíhlý, tak jsem se snadno proplétal a žasnul nad stoly s pestrou záplavou zajímavých lístků, putujících z objemných tašek sběratelů do rukou měnitelů. Nádhera! Atmosféra byla úžasná po celý pátek – já ale brzy zmizel s přáteli do pěkné restaurace U Dvou koček, kde dobře vaří, mohu doporučit; můj mlsný jazyk se zatím neplete. Vášnivá výměna pokračovala v sobotu, kdy netrpěliví

Pohled do kongresového sálu, foto A. Sassmann

dostalo, i když nespěchali k hodovním stolům. Večer v hotelu Dvořák pokračovalo sběratelské hemžení, které vypuklo už při prezenci účastníků. Druhým důvodem, proč se vše (možná bude někdo oponovat, pak se omlouvám) vydařilo, byl velký sál hotelu Dvořák, kam jsme se sice všichni vešli, ale bylo nás tolik, že jsme se museli proplétat kolem expozic exlibris a grafiky Marie Michaely Šecht-

měnitelů museli na chvíli utichnout při vyhodnocení Studentské výtvarné soutěže exlibris. Příznám se, že jsem byl upřímně potěšen kvalitou i řemeslným zpracováním většiny vystavených studentských prací. Potlesk, předání diplomů a už opět vypuklo hemžení, vytažení krásných lístků z tašek i brašen, ale mně tu najednou něco chybělo! Pan doktor Ladislav Loubal a jeho slivovice,

kteřá tenkrát v minulosti vždycky zavoněla v sále, když otevřel lahvičku a dal ochutnat přátelům. Také jsem tehdy ochutnal, ale letos jsem jen vzpomínal. Tamhle mění Štěpánka, k vedlejšímu stolu přisedl k panu Bílkovi zahraniční sběratel a lístky se kupí na hromádkách. Nádhera!

Když Miroslav Petřík oznámil, že je nutno ukončit výměnu, aby mohly být připraveny prostory na večerní program a slavnostní večeři, někteří dosud „neukojení“ sběratelé nechtěli přestat, ale nakonec byl sál připraven, na pódium se přestěhovalo barokní cembalo a v 18 hodin začal koncert barokní hudby, kterou připravili dva znamenití muzikanti

Ondřej Bernovský a Jiří Sycha, foto J. Šulc

Jiří Sycha (housle) a Ondřej Bernovský (cembalo). Hned první Händlova sonáta F-dur nás přesvědčila, že oba umělci výtečně ovládají své nástroje, a i následující skladby byly potvrzením jejich umění. Variace na La Follia od A. Corelliho byly úchvatné a závěrečné *Tři irské melodie* (T. O'Carolan) byly odměněny bouřlivým potleskem. Měl jsem radost a umělci byli upřímně potěšeni zájmem přítomných sběratelů. Večerní raut byl vydařený. Předchozí odpolední prohlíd-

ka města s průvodkyní, které se někteří účastníci kongresu zúčastnili, proběhla v pohodě, žel, i když nepršelo, někteří účastníci se vrátili poněkud prokřehlí. Já nešel, věnoval jsem se sledování toho hemžení, a dokonce jsem si vyměnil padesát krásných lístků za exlibris z mé kolekce. Po dotazu u některých měnitelů jsem zjistil, že jsem žabař, neboť

T. Bílek, M. Urbanová, K. Žižkovský a L. Machová, foto J. Šulc

pan „X“ vyměnil za ty dva dny 250 lístků a další sběratel 150, a já jen těch padesát. Ale jsem spokojený, moje prostory pro ukládání lístků jsou zcela zaplněné a další prostory nemám. Nevadí, i tyto přírůstky do sbírky mě potěšily.

Třetím a podotýkám hlavním důvodem proč se sjezd v Táboře vydařil, byla obětavá práce organizátorů, jimž patří můj a doufám, že nejen můj dík. V neděli jsem se už hemžení nezúčastnil, ty dva dny mě zcela uspokojily a věřím, že i nedělní zájezd do Bílkovy vily v Chýnově se vydařil. Za svou osobu znovu prohlašuji: tábořské sjezdy mají úroveň a přál bych si repetici, jenže stáří je prevít... Tak uvidíme!

Karel Žižkovský

Kongres se konal 3. – 5. října 2025 v hotelu Dvořák v Táboře. Zúčastnilo se ho 165 osob (90 členů SSPE, 33 doprovodů, 34 nečlenů a 8 hostů). Ze zahraničí přijelo celkem 40 účastníků. Ke kongresu byly připraveny dvě výstavy: 1000 nejkrásnějších exlibris světa ze sbírky Pavla Hlavatého v gotickém sále Husitského muzea a výstava grafiky Pavla Piekara Pohledy z měst v divadle Oskara Nedbala. V hotelových prostorách byly uspořádány tři výstavy: exlibris a drobné grafiky Marie Michaely Šechtlové a Františka Peterky a vítězné práce ze studentské soutěže v tvorbě exlibris. Výstavu Teodora Buzu bylo možno navštívit v galerii Coffee & Tee na Tržním náměstí. Sjezdový soubor obsahoval tři grafiky: od Teodora Buzu, Evy Haškové a Marie Michaely Šechtlové. Vyhodnocení studentské soutěže v tvorbě exlibris se konalo v sobotu odpoledne a zúčastnilo se ho 12 studentů a studentek s doprovodem 26 pedagogů a rodičů.

M. Petřík vyhláší vítěze v dětské tvorbě exlibris, foto J. Šulc

TUŠENÉ KRAJINY LUBOMÍRA NETUŠILA V CHRUDIMI **Oslava osmdesátin významného malíře, grafika a pedagoga**

Regionální muzeum v Chrudimi otevřelo 26. září 2025 výstavu s názvem LUBOMÍR NETUŠIL – OBRAZY, GRAFIKA, PLASTIKY Z LET 1966–2025, která trva-

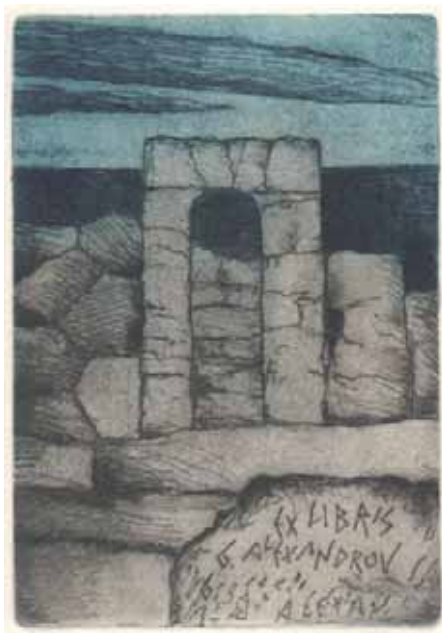
la do 16. listopadu 2025. Expozice byla věnována životnímu jubileu malíře, grafika, pedagoga a kurátora výstav Lubomíra Netušila, narozeného v r. 1945 v Pardubicích.

Čtvrteční hojně navštívená vernisáž se nesla v mimořádně slavnostním duchu. O hudební doprovod se postaralo komorní duo houslí a akordeonu studentek pardubické konzervatoře. V průběhu zahájení výstavy promluvili ředitelka muzea Mgr. Klára Habartová, kurátor výstavy Mgr. Jan Netušil a Mgr. Iva Kopecská a o slavnostní zahájení se postarali PhDr. Vlastimil Havlík, Ph.D., a Mgr. Jan Černoš.

Výstava představila výsledky téměř šesti desetiletí autorovy práce – od grafických listů, malířských kompozic až po keramiku, která je překvapivě svěbytnou a silnou součástí jeho díla. Není

tu vnímána jako monumentální sochařská realizace, nýbrž jako **hravá, ironická a humorná drobná keramika**, kontrastující s vážnější malířskou a meditační grafickou tvorbou. Podtrhuje protiklady výstavy: vnitřní melancholii a jemný úsměv, tradici a lehkost tvůrčí práce. Právě keramické plastiky ukazují, jak Netušil dokázal přetavit meditaci a vtip do hmoty a přitom zůstat svůj. Tyto práce snesou srovnání s nejlepšími sochařskými realizacemi 70. a 80. let v českém umění a potvrzují autorovu mnohostrannost.

Lubomír Netušil, C6+C5, 2010

Grafiky, vytvořené technikami leptu, akvatinty, suché jehly, mezzotinty či vernis-mou, prokazují jeho mistrovství i schopnost vyjádřit nejjemnější nuance mezi světlem a stínem.

Obrazy, často inspirované (člověkem poznamenanou) přírodou, působí jako

lyrické krajiny – ztišené, symbolické a přitom monumentální.

V autorově vlastní reflexi, zveřejněné na výstavním panelu muzea, zaznívá důraz na „pohled zevnitř“, na hledání vnitřních souvislostí mezi člověkem a přírodou. Krajina, zobrazovaná Lubomírem Netušilem, je krajinou spíše tušenou než popisovanou, krajinou snů a pocitů, výsledkem autorovy tiché kontemplace.

Lubomír Netušil patří k osobnostem, které formovaly českou výtvarnou scénu v letech 1966–2025 a zároveň vchovaly stovky studentů; v jeho případě studenty Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové. Jeho pedagogické působení, stejně jako tvorbu, spojuje řemeslná preciznost, duchovní rozměr a odvaha hledat nové cesty.

Výstava v Chrudimi tak nebyla jen bilanční přehledkou jednoho uměleckého života, ale i setkáním s mladou generací, které v sobě nese autorův odkaz.

Jan Černoš

KOUZELNÝ DŮM U CHIEMSKÉHO JEZERA

Zdravice k osmdesátým narozeninám Josefa Wenera

Dům, v němž žije akademický malíř a grafik Josef Werner s manželkou Elke, tak trochu připomíná malý zámeček či hrádek. Je v krásné zahradě, v níž hned u branky potkáte Wernerovy kovové sochy, pak následuje pár schodů a jste v domě. Na stěnách vás vítají krásné obrazy i grafické listy, které umělec ve svém ateliéru namaloval či v tiskařské dílně vytiskl.

Je mistrem grafických technik a lept je jeho doménou. V tiskařské dílně sám tiskne všechny listy pro potěšení

všech, kdo mají rádi moderní (pozor, nezaměňovat za módní) umění. Josef je všeumělec, vlastně kouzelník, který dovede báječně kreslit a zjednodušovat kresebnou linii, vyjadřující pohyb

Josef Werner, *Alice and the Footman*, opus 194, C3+C4+C5/col, 2016

lidiček i jiných bytostí, až do krajnosti. A ty postavičky ožívají, vypravují příběhy veselé i smutné a mají radost, když ji mají i diváci. Také dovede namalovat neuvěřitelné vzduchoplavce a všelijaké pitoreskní vehikly a vznášedla nevšedních tvarů s postavičkami všeho druhu, které nechává dovádět a rozpustile skotačit.

Také dovede pracovat s velkými kovovými deskami, jež promění v nevšední sochy či plastiky, které zdobí zahradu s vysokými stromy. A v té zahradě pěstuje chutná rajčata, barevné papriky i všelijakou zeleninu báječně vonící v kuchyni při vaření, až se sliny sbíhají. Aní ryby nejsou před rybářem Josefem

v bezpečí. Zvláště pstruzi s červenými puntíky se krásně vyjímají na talířích, pokud je Josef upekl na verandě na rožni. Chutnají ale i v salátu, který je opravdovou lahůdkou. Teď ještě trochu vína a potom dolů do dílny, kde se rodí všechna ta krása, o níž chci vyprávět.

Josef Werner nápady nakreslené na papíře přeneše na kovové desky, desky se pod jeho rukama promění v tiskové matrice, aby z nich mohly být vytištěny grafické listy rozdávající radost tak potřebnou v bláznivém světě. A Josef se snaží, nemyslí na to, že už osmdesátka klepe na rameno a vesele se usmívá, neúnavně pracuje a tiskne další a další lístky s přípisem *Ex libris*. Zvídavý člověk žasne, jak dovede vystihnout podstatu každého svého právě realizovaného

Josef Werner, *Briar Rose*, opus 172, C3+C4+C5/2 desky

námětu. Pozorně si prohlédněte poetické listy k básním Jana Skácela nebo protiválečné listy sugestivně reagující na válečná utrpení. Nesmíme zapomenout na vynikající grafické lístky k veršům Christiana Morgensterna a nemohu vynechat ani *ex libris* na námět mého oblíbeného krysaře. Jen se podívejte, jak si pištec vykračuje a za ním

pochodují všichni ti lidičky, kteří ukončí svůj život v propasti s nadějí, že se dostanou do Sedmihradské země, kde je všeho dostatek, pohoda a odpuštění. Ani myška nechybí, jen zůstává trochu pozadu. Výrazná barevnost, vtipné řešení, krásný lístek.

Josef Werner, *The Pied Piper*, opus 235, C3+C4+C5/2 desky/col, 2023

Jsem přesvědčen, že všechny opusy, které Josef Werner prozatím realizoval, mají půvab, jsou vtipné a dokonale řemeslně zpracované. Josef ani jinak pracovat nedovede. Proto tolik světových ocenění za jeho dílo, tolik samostatných výstav a tolik obdivovatelů jeho tvorby. Josef je člověk, který vidí svět z druhé strany, a právě tam nachází ty kouzelné postavičky, jimž vdechuje život. 29. října 2025 oslavil osmdesátku, ale dál neúnavně pracuje a věřím, že svými novými listy ještě mnohokrát potěší nás – chtivé sběratele.

Kouzelný dům v Prienu se noří do večerního šera, listy se v tichosti snášejí z korun stromů – jeden se zachytil na kovové soše a já v Praze vzpomínám na laskavého tvůrce krásné grafiky a přeji mu ještě dlouhá léta plodného života.

Karel Žižkovský

IVAN BABORÁK SEDMDESÁTILETÝ.

Je dobré si připomínat životní jubilea tvůrců exlibris, vždyť bez nich by nepokračovalo naše sběratelství. Jedním letošních jubilantů je chrudimský rodák (20. 11. 1955), žijící v Přestavlkách, Ivan Baborák. Zatím vytvořil celkem 64

Ivan Baborák, *Dostihy*, C3+C5, 1995

exlibris, a to nejen pro naše sběratele, ale i pro zájemce ze zahraničí. Jejich soupis je umístěn na stránkách www.sspe.cz. K tomu musíme připojit více než padesát novoročenek a řadu listů volné grafiky. Uskutečnil několik desítek autorských výstav a zapojil se do téměř padesáti výstav kolektivních. Ilustroval osm knih a sám je autorem několika z nich. Zabývá se scénografií, designem autorského nábytku, je autorem několika skvostných kalendářů, spolu s manželkou vytvořil dlouhou řadu nádherných loutek, učil na technickém lyceu v Chrudimi, ze země vydupal záchranu chrudimské kapličky zasvěcené Čtrnácti

pomocníkům v nouzi a také provedl její úžasnou vnitřní výzdobu. Pravidelně se účastní Salonu filmových klapek na Zlín Film Festivalu.

Přejeme mu vše dobré při pevném zdraví, a i když se nyní věnuje hlavně malbě doufáme, že se potkáme s jeho další grafickou tvorbou, zvláště pak s novými exlibris.

Jaroslav Štorek

SOUKUP, J. *Představujeme nové autory.* (Ivan Baborák). Knižní značka 3/1994.

ŠTOREK, J. *Ivan Baborák šedesátiletý.* Knižní značka 4/2015.

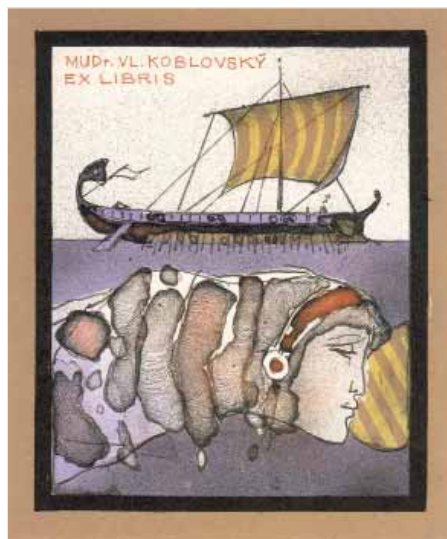
Ivan Baborák, C4, 2017

JUBILANT MUDr. VLADIMÍR KOBLOVSKÝ

Vláďa, jak mu zde Moravské Třebové říkáme, se narodil 11. 10. 1940 v Novém Jičíně, kde absolvoval základní školu a gymnázium. Poté studoval na Lékař-

ské fakultě UK v Hradci Králové a na Vojenském lékařském výzkumném a doškolovacím ústavu, rovněž v Hradci Králové.

Po úspěšném ukončení škol pracoval dva roky v nemocnici v Brně. V roce 1965 nastoupil jako lékař na Vojenské gymnázium Jana Žižky v Moravské Třebové, kde setrval až do odchodu na zasloužený odpočinek v minulém roce. V Moravské Třebové založil rodinu, má dva syny, manželka mu už bohužel zemřela. Po příchodu do Moravské Třebové se seznámil s místními milovníky

Vladimír Suchánek, L1, 2011

a sběrateli grafiky – MUDr. Ladislavem Loubalem, Jiřím Vinklerem, Janem Maulerem, Jaroslavem Lohynským a dalšími. Členem SSPE se stal v roce 1989.

V Moravské Třebové pořádali místní sběratelé výstavy, výměnná setkání a vzdělávací posezení, dobrá byla i spolupráce s místním muzeem. Oblíbená byla setkání s grafiky – buď zde

v Moravské Třebové nebo u nich v ateliérech a rovněž společné návštěvy výstav v širokém okolí.

Vláda vlastní velkou sbírku exlibris, své první exlibris si nechal vytvořit Jiřím Boudou již v roce 1985. Stále je aktivní jak ve sběratelství a objednávání dalších exlibris u výtvarníků, tak i při organizování výměnných schůzek. Pokud jsem správně počítala, je Vláda aktivním účastníkem 27 souborů exlibris od předních českých grafiků, převážně

Jiří Brázda, *Léto*, C2+C4+C7, 2013

vydaných v Moravské Třebové. Pravidelně posílá svým přátelům ke konci roku novoroční přání s hodnotnou grafikou. Vládo, děkujeme ti za tvoje přátelství a přežeme ti hodně zdraví, a ještě mnoho krásných grafik.

Marie Moravcová

„ANONYMNÍ WORKOHOLIK“

KAREL SCHERZER

Nějak nedovedu pochopit, že ten Karlovarák Karel Scherzer letos oslavil už šedesáté narozeniny (narodil se 11. dubna 1965). Nemění se, je stále v pohybu, pracuje neúnavně, ale v tichosti, a po sobě

Jan Hísek, *C7*, 2017

zanechává jen takové vkusné stopy v podobě uměleckých monografií a intenzivní práce při realizaci výstav českých a slovenských umělců. Je iniciátorem a vydavatelem knih o významných umělcích a mezi první monografie je nutno zařadit knihu *Grafika zasněného umělce* věnovanou tvorbě Jindřicha Pilečka. Zdařilý černobílý začátek, a pak už následují knihy věnované Aleně Antonové, Tomáši Hřivnáčovi, Daniele a Karlu Benešovým, a tak bych mohl pokračovat ve výčtu knih vzniklých díky jeho přičinění a vytrvalé práci. Jenže ještě musíme zaskočit k sou-

sedům na Slovensko a navštívit ateliéry umělců, jejichž dílo Karlovi učarovalo a drobné lístky s přípisem exlibris a jménem majitele jej vyprovokovaly k propagaci zajímavých tisků z edice Exlibris. Ze všech grafiků, jejichž tvorba byla v této edici publikována, uvedu jen Kamilu

mohl odjet do Karlových Varů. Možná, že z mého vyprávění málo znalí Karla budou mít dojem, že je němý či stydlivý, ale opak je pravdou. Dovede se báječně smát, i víno mu chutná, když neřídí, a to je málokdy, i slečny se mu líbí, o čemž svědčí rozsáhlá sbírka grafických listů i těch leh-

Tomáš Hřivnáč, C4, 2012

Boris Jirků, S1, 2013

Štanclovou a Dušana Kállaye. Opět tichá, skromná propagace mezi sběrateli exlibris. Spolupracoval i při vydávání souborů grafických listů v edici Duo vydavatelů Gabriela Slanicaye a Zdeňka Šímy. Neúnavně spolupracuje s Liborem Pospíšilem při pořádání výstav zajímavých umělců v obchodním centru Europark, Praha, Štěrboholy. Již patnáct výstav potěšilo nejen sběratele, ale i náhodné diváky, návštěvníky tohoto obchodního centra na okraji Prahy. Opět pracuje v tichosti, připravuje katalogy k výstavám a při vernisážích jen tiše postává v povzdálí, aby nerušil. Pak se nenápadně vytrácí, aby

ce či nelehce erotických Oldřicha Kulhánka, jemuž také věnoval mnoho času při realizaci monografie exlibris i knihy o Kulhánkově známkové tvorbě. Ne, není tichý, jen nemá čas; jistě už pracuje na dalších knihách věnovaných umělecké tvorbě našich i zahraničních umělců, určitě připravuje výstavu, která bude v Europarku na jaře roku 2026, a hlavně se mi vyhýbá, abych mu nemohl osobně popřát k narozeninám, a tak mu pogratiuji alespoň touto cestou, trochu opožděně: Karle,

přeji ti vše, co se přeje, a hlavně chuť v budoucnu připravovat další knihy i výstavy, aby se lidé dozvěděli, kdo umí malovat a kreslit, nejen ničit papír a plátna, jak se často v dnešní době děje.

To ti přeje Karel Žižkovský

JARMILA JANKŮ A TELEVIZNÍ POŘAD

Je dobré připomínat v našem časopise, třeba opožděně, významná jubilea. Zde na podkladu televizního vyprávění. Naše milá členka Mgr. Jarmila Janků oslavila

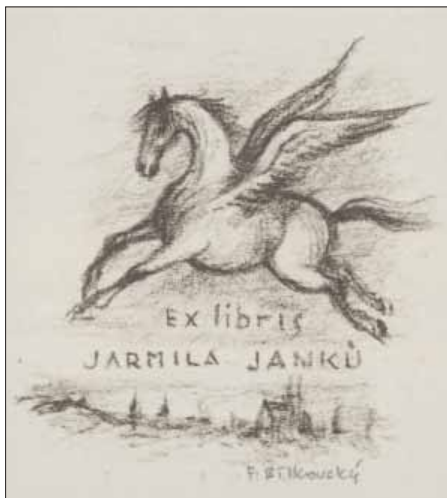

Jana Krejčová, X3/2, 2000

devadesáté narozeniny v roce 2024, narodila se 22. 9. 1934, a v letošním roce natočila Česká televize v pořadu Paměťová stopa její vyprávění, které lze zhlédnout na

<https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/regiony/dvakrat-ji-slo-o-zivot-jarmila-janku-vzpomina-na-valku-i-okupaci-v-roce-1968-365801>. Jedná se o živé vzpomínky na dramatické události, které

zažila jako dítě za 2. světové války a pak během okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy.

František Bílkovský, L1, 1991

Se zájmem čteme její četné články v Knižní značce o kulturních osobnostech (Jiří Šindler, Mirko Riedl, Olga Čechová, Zdeněk Fuksa, Antonín Odehnal, Arna Juračková) a o činnosti Klubu přátel výtvarného umění v Brně. Přispěla do našeho Slovníku tvůrců exlibris katalogovými listy: Arnošt Hrabal, František Bílkovský, Jiří Šindler, Antonín Václav Slavíček a Arna Juračková.

Obdivujeme její duševní svěžest a výbornou paměť a těšíme se na její další články.

Jan Langhammer

EXLIBRIS DVOU VÝZNAMNÝCH SBĚRATELŮ UMĚNÍ, JOSEFA SUDKA A EMANUELA HLOUPÉHOI

V průběhu 20. a 30. let 20. století nebyvale vzrostl na území první republiky počet sběratelů a mecenášů umění, zejména malířství. Patřil mezi ně i známý

fotograf **Josef Sudek** (1896–1976), který sbíral hlavně malby a grafiky Emila Filly, Andreje Bělocvětova, Jana Bendy, Vladimíra Fuky, Vojtěcha Tittelbacha a Václava Sivka. Ve své době měl největší sbírku děl Františka Tichého (1896–1961) v Čechách. Obvykle si vyžádal od umělců obraz podle svého výběru poté, co jim nafotografoval soubor maleb z určitého období. Sudek své sběratelské zisky nevidoval a ukládal je zcela náhodně, což způsobilo velké problémy po jeho úmrtí. Sudkova sestra darovala sbírku Národní galerii. Převzetí daru trvalo několik let. Značnou část si Národní galerie ponechala, některá, podle mínění jejího vedení méně důležitá díla, byla předána galerii v Roudnici nad Labem. Tam se nachází originál návrhu exlibris od Františka Tichého z roku 1938, které bylo určeno pro Josefa Sudka. Jedná se o tušovou kres-

František Tichý, P1, 1938

bu stínovanou bělobou na polokartonu 137 × 164 mm. Součástí kresby je nápis *Ex libris Sudek* a signatura *Tichý 38*. Kresba byla rozmnožena zinkografií (P1). V hlavním městě Praze se sběratelství věnovali především intelektuálové, ve východních Čechách v Hradci Králové to na vysoké úrovni byli dva lidé nečekaných profesí, vedle obchodníka s textilem Ru-

dolfa Hršela to byl montér hradecké Škodovky **Emanuel Hloupý** (1904–1967). Svůj výdělek získaný na montážích v Sýrii investoval do nákupu obrazů. Měl mimořádné znalosti o umění, které oceňovali i jeho přátelé-malíři. Osobní kontakty mu usnadnily získání nejlepších děl, a na druhé straně to bylo výhodné i pro malíře. Např. za 2. světové války zásoboval E. Hloupý rodinu uvězněného Emila Filly potravinami. Jeho sbírka obsahovala 22 pláten od Emila Filly, převážně surrealistická díla od Toyen a Jindřicha Štyrského, dále obrazy od Františka Muziky, Zdeňka Sklenáře, Mikuláše Medka, Františka Grosse, Roberta Piesena a Jiřího Balcara. Sbíral rovněž grafiky Jiřího Balcara, Vladimíra Boudníka a Oty Janečka, koláže Jiřího Koláře, plastiky Bedřicha Stefana, Josefa Wagnera a Ladislava Zívra. V závěru svého života, už jako konzervátor hradeckých muzeí, se Emanuel Hloupý rozhodl věnovat svou sbírku Národní galerii v Praze. Zcela vytěsnil galerii v Hradci Králové, údajně proto, že byl vedením města v padesátých letech neoprávněně šikanován v souvislosti s údajnými nejasnostmi ve financování nákupů do jeho sbírky.

Vzhledem k tomu, že Emanuel Hloupý sbíral především obrazy nekonvenčních umělců, není překvapující, že si pro návrh svého exlibris vybral **Josefa Istlera** s výtvárným projevem od surrealismu k abstrakci. Jedná se o suchou jehlu z roku 1945, tedy z období bohatého na Istlerovu grafickou tvorbu. Grafika o rozměru 83 × 40 mm je signována tužkou *istler 45*, v kresbě je umístěn text *ex libris e. h.* v neobvyklé kombinaci typů písma. Bylo vytisknuto 50 exemplářů. Kresbný motiv není zřetelný, mohlo by jít o ženské postavy. Jana Parýzková

Josef Istler, C4, 1945

Informační zdroje:

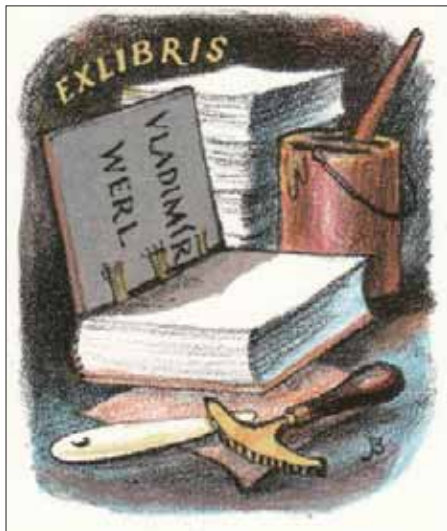
RUSINKO, Marcela. *Snad nesbíráte obrazy? Cesty soukromého sběratelství moderního umění v českých zemích v letech 1948–1965*. Brno: B & P Publishing ve spolupráci s Masarykovou univerzitou, 2018.

RUSINKO, Marcela. *Josef Sudek sbírající*. Kontexty 1/2018, str. 50–57, přílohy I až VIII.

SŮVA, Josef. *Kdo byl Emanuel Hloupy? Panorama 2000*, Praha: KPVU, str. 8.

**VLADIMÍR WERL
– MILOVNÍK A TVŮRCE
KRÁSNÝCH KNIH**

Vladimír Werl se narodil 20. 2. 1939 v Třebíči. Výtvarný talent zdědil po svém tatínkovi, který byl všestranně nadaný. Vladimír dobře kreslil, maloval a fotografoval, byl i manuálně zručný. Sudičky mu však na jeho životní cestu nadělily

Jiří Bouda, L1/5, 1985

hned několik překážek, z nichž tou největší byla cukrovka, s níž se statečně potýkal více než šedesát let, např. aktivním sportováním. Do vínku však také dostal velikou houževnatost, pracovitost, odvahy k experimentování a touhu po kráse, kterou hledal a nacházel především v knihách, které miloval už od dětství. Později se setkával s bibliofiliemi, které byly krásné nejenom svým obsahem, ale také ušlechtilým provedením, jedinečnými ilustracemi a uměleckými vazbami. Chtěl se stát fotografem, ale na vytouženou školu se nedostal, a tak alespoň po celý život svými fotografie-

mi dokumentoval různé kulturní akce a rodinná setkávání; později si pořídil také kameru a natočil řadu medailonů třebíčských umělců a osobností. Zde zmíním alespoň Vladimíra Lavického, Vlastimila Tomana, Josefa Kremláčka, manžele Kjulleněnovy a Luňákovy.

Když během učení na knihařské škole v Novém Jičíně, kterou ukončil v roce 1958, poznával rozdíl mezi průmyslovou výrobou knižních vazeb, kde šlo o strojovou práci bez přímé účasti člo-

Zleva MUDr. F. Dvořáček, Hynek Luňák a V. Werl, foto z konce 80. let 20. století

věka, a knižními vazbami zkušených knihařů, mistrů svého oboru, bylo o jeho uměleckém směřování rozhodnuto. Ponořil se do studia odborné literatury od knihařských mistrů Ludvíka Bradáče a Jaroslava Doležala, ale především se učil přímo u mistrů-knahařů. Patřil k nim prostějovský Josef Dvořák a již zmíněný Jaroslav Doležal, u něhož strávil několik studijních týdnů v roce 1974. Velkým učitelem a rádcem mu byl brněnský prof. Jindřich Svoboda, s nímž svoje práce od roku 1975 pravidelně konzultoval. Přátelil se s otcem a synem Hodnými z Týna nad Vltavou, s Františkem Jelínkem ze Slatiňan, velmi blíz-

kým se mu stal velkomeziříčský knihař a spisovatel Stanislav Vodička. Ten mu daroval svoji povídkovou knihu *Tam, kde usínají motýlové* s věnováním: „Příteli Vladimíru Werlovi, knihaři a umělci, děkuji za knihařskou besedu. Stanislav Vodička 9. 6. 1979.“

Knahařina mu sice přinášela krásnou a naplňující práci, ale nemohla být dostačujícím zajištěním pro jeho rozrůstající se rodinu, a tak pracoval řadu let jako poštovní doručovatel. Ani té komerční výrobě knižních vazeb nešel, když později, od roku 1968 do roku 1984, byl vedoucím knihařství v třebíčských komunálních službách, kde měl na starosti sedmnáct zaměstnanců, především žen. Malíř Otto Stritzko ze Staré

Umělecké vazby V. Werla

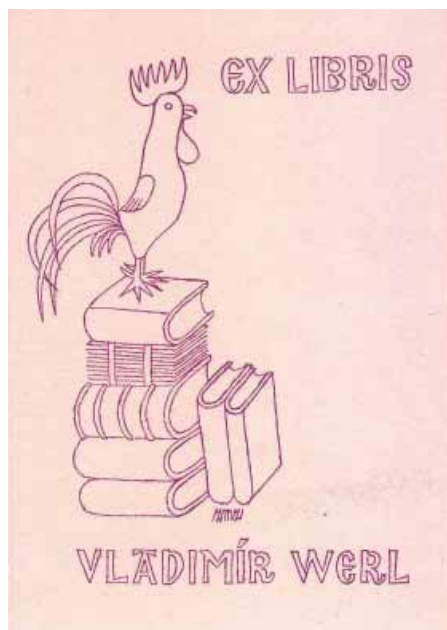
Říše, který za Werlem do Třebíče jezdil se svými zakázkami, vzpomínal na návštěvu této knihařské provozovny v jednom ze svých svérázných dopisů: „Co se tyče pana Werla, vůbec se neozývá (mě to neva), ale až napíše, tak teprve přijedu do Třebíče. Když von je taková skákavka, napřed si zlomí div ne nohu úplně zbytečně, a teď ho podezírám, že dostal (nevím vodkoho?) horečku omladnic! Já sýc nemám ánunk co to je za nemoc, ale viděl jsem ho, jak pracuje v dílně v potu tváře, dřa sa do úpadu v kruhu soudru-

šek.“ Později následovala knihařina u firmy BOPO v Třebíči (1984–1993) a pak v letech 1993–1999 byl knihařem v Katastrálním úřadu v Třebíči. Po roce 2000, kdy odešel do důchodu, se už mohl svobodně věnovat umělecké knihařské práci ve vlastní dílně. Tam jsem vídal řadu historických knihařských nástrojů, které shromažďoval a sháněl od starých knihařů po celé republice.

Vlastimil Toman, X3, 1983

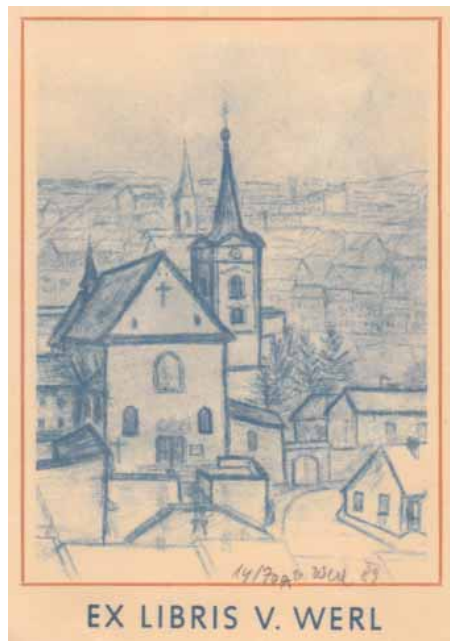
Jeho láska a obdiv ke knihám během let dostávala stále více podob. Těch důvodů ke zkrášlování a výtvarnému obohacení knih nacházel hned několik. Nejenom že miloval staré knihy a bibliofilie, ale stal se také aktivním členem Spolku sběratelů a přátel exlibris, což spočívalo nejen ve sbírání a zadávání exlibris (knižních značek), ale i v účasti na sjezdech SSPE, které jsme společně navštěvovali. Jednou nás během návratu z Brna potkala nemilá příhoda, když

Zdeněk Maria Zenger, P1, 1982

odpojili v železniční stanici Studenec poslední vagon i s námi a my se ráno probudili zimou a museli jsme počkat na první ranní vlak, který vezl pracující do Třebíče. Jindy jsme měli více štěstí, např. když jsme v Praze ještě stihli navštívit malíře a grafika Cyrila Boudu a jeho paní Helenu, která pocházela z Třebíče. Bylo to srdečné setkání se vzpomínáním na Třebíč, kterou si Mistr Bouda oblíbil a kde zanechal řadu svých tvůrčích stop v podobě kreseb a grafik historických městských domů, ale především okolní krajiny. Vytvořil i několik exlibris pro trebičské zájemce. Vladimíru Werlovi vytvářeli osobité knižní značky s knihařskými symboly (knihařský lis, vázané knihy, knihařské nástroje) významní grafici: Jiří Bouda, Bohumil Krátký, Karel Beneš, Boris Kjulleněn, František Bílkovský, Ladislav Rusek,

Josef Weiser, Zdeněk M. Zenger, ale nejčastěji malíř Vlastimil Toman, který byl také autorem několika kresebných návrhů k jeho knižním vazbám. Mnohá exlibris, především s náměty třebíčských kostelů, si vytvořil Vladimír Werl

Vladimír Werl, P7+T, 1989

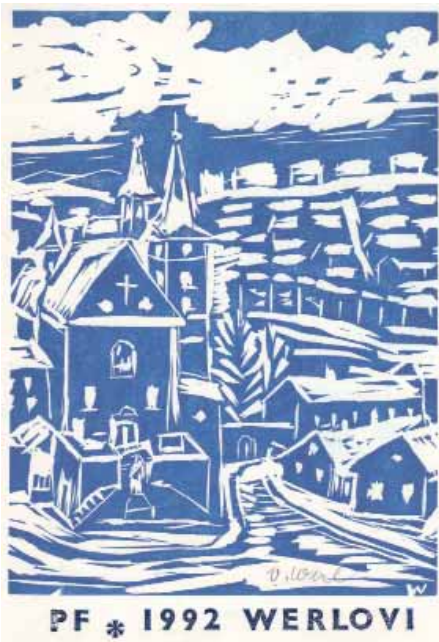
sám. Je to vcelku nepříliš známá kapitola jeho výtvarné činnosti, která se také obracela ke knihám. Sám vytvořil řadu osobitých novoročenek s knihařskými náměty, často použil techniku slepotisku; mnohdy se však jednalo o dokonalé knihařské miniatury, značně technicky náročné. Stávalo se, že mu příprava novoročenek, na které jsme se každoročně těšili, trvala i několik předvánočních týdnů. Vzpomínám si na novoročenku s miniaturním knihařským lilem se dvěma vloženými knižičkami. Několik pozoruhodných novoročenek mu vytvořili

i jeho přátelé Josef Kremláček a Vlastimil Toman.

Vlastimil Toman mu věnoval báseň:

NAD KNIŽNÍ VAZBOU
*Tady
 Uprostřed knihařské dílny
 Jiný prstoklad tónů zní
 Z povrchu sametové kůže
 Ze zlaticích nástrojů
 Z řezu knejpem
 Z pradávné vůně klišu
 Rodí se nevšední krása
 Tady ticho vykrajuje čas
 Do povrchu knihy
 A lis dělá definitivní tečku
 Uměleckořemeslnému dílu
 Které nás přežívá
 Pro příští věky*

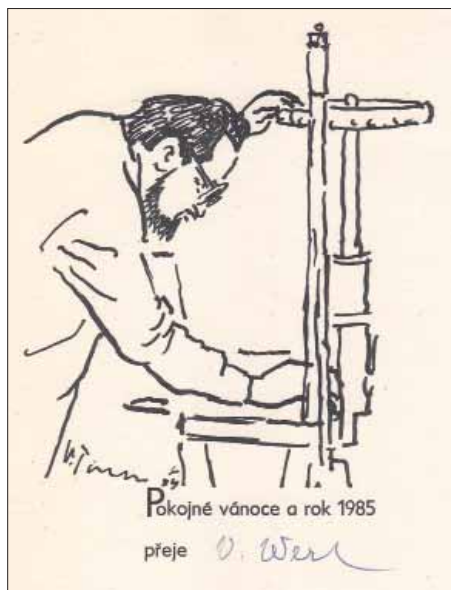
V jeho tvorbě samozřejmě dominovalo vytváření uměleckých knižních

Vladimír Werl, X3+T, 1991

vazeb, které představoval na řadě výstav. Na návrzích knižních vazeb často spolupracoval se svými přáteli-výtvarníky, a tak mohla vzniknout, díky této symbióze, pozoruhodná díla. Obracel se především na Vlastimila Tomana, ale také na Boženu Kjulleněnovou, Helenu Berkovou, Josefa Kremláčka, Václava Dosbabu, jehož návrh na knižní vazbu knihy *Buddenbrookovi*, vedl k významnému ocenění. Zde Werl použil kože-

ření osobitých knižních vazeb, často šlo o reliéfní asambláže. Navštěvoval proto Vladimíra Werla v Třebíči a v této technice se pak zdokonalil natolik, že obdržel mezinárodní cenu za knižní vazbu-asambláž k povídce Franze Kafky *Proměna*. Velkou zásluhou Vladimíra Werla bylo, že se stal zakladatelem celostátních přehlídek uměleckých knižních vazeb. První Trienále knižních vazeb uspořádal v Třebíči v roce 1973,

Vladimír Werl, P1+T, 1984

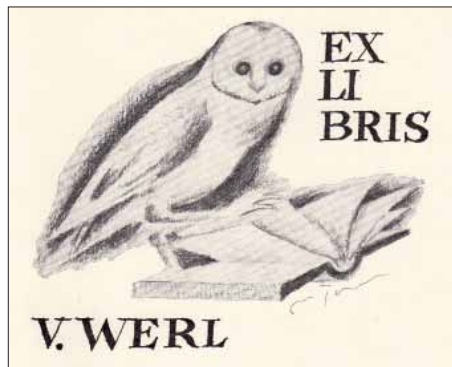
nou vazbu zdobenou aplikací bankovek s mincemi. Emanuelu Rannému, ml., připravoval krásná zdobená pouzdra, v nichž byla skryta Ranného bibliofilská vydání Skácelových básnických sbírek (*Krajina s kyvadly*, *Kdo se vejde na housle*, *Druhá tratidla*, *Píseň o nejbližší vině*, *Poslední žižeh*), která vždy doprovázel čtyřmi suchými jehlami. Úzce spolupracoval i s brněnským grafikem Jiřím Hadlačem, který se rovněž zaměřoval na vytvá-

Vladimír Werl, P7+T

když na ně knihy svázel od jednotlivých knihařů svým starým tudorem. I další Trienále se po třech letech uskutečnilo v Třebíči. Na dalších ročnících se vždy podílel alespoň organizačně. Významnou se stala výstava *Umělecká knižní vazba Třebíč 1999* v tehdejší Západo-moravském muzeu, jehož nástupce Muzeum Vysočiny Třebíč, hostilo v r. 2004

výstavu *Svět knihy*. V době od 8. 9. do 2. 11. 2025 vytvořilo Muzeum Vysočiny prostor pro další Trienále, které připravilo Společenstvo českých knihářů, jehož byl Werl členem. Jeho dílo tam bylo připomenuto uměleckými vazbami a několika filmovými dokumenty. Vždy jsem obdivoval Werflovu poctivost při knihařské práci, kde používal jak kla-

Vlastimil Toman, P7

sické knihařské techniky, tak nové postupy. Jeho výtvarný rejstřík byl bohatý: vazby v kůži, plastická výzdoba, aplikace, ruční zlacení, slepotisk, šití kapitálek, stříkáčské techniky. Jeho mistrovství bylo několikrát oceněno na různých přehlídkách uměleckých knižních vazeb. V roce 1985 jej ministr kultury jmenoval Mistrem umělecké řemeslné práce. Obdržel rovněž plaketu Osobnost Třebíče – výtvarná tvorba (2001). Rodné město, které tak dobře propagoval, mu udělilo Cenu města Třebíče za celoživotní dílo a reprezentaci města Třebíče (2010). Jeho bohatý život se naplnil 23. 1. 2015.

František Dvořáček

Karel Hugo Frech: Ex-libris aus der Sammlung H. K. Frech (Exlibris ze sbírky H. K. Frecha)

Hugo Karl Frech (1883–1945) byl německý malíř, grafik a fotograf. Narodil se 9. září 1883 v Gaisburgu, ale vyrůstal v Esslingenu am Neckar, kam se jako malý se svou matkou přestěhoval. V letech 1903–1905 studoval na umělecko-průmyslové škole ve Stuttgartu a potom na Akademii

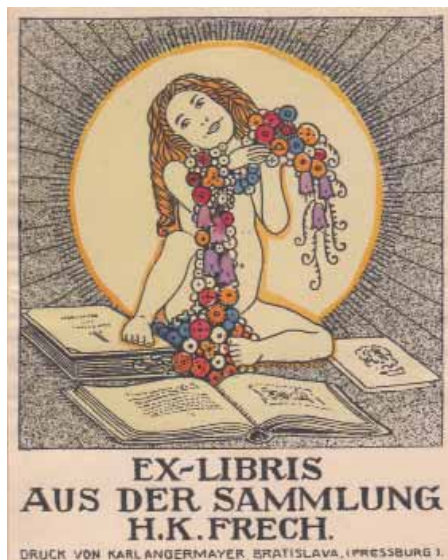

Karel Frech, autoportrét, L1, 1924, Wikipédia

výtvarných umění v Karlsruhe, studium zde nedokončil. Podstatná část jeho života byla spjata s Bratislavou (Prešpurkem), kam se přestěhoval v roce 1915 po sňatku s Rosou Albrechtovou, dcerou bratislavského vinaře; manželé žili v městské části Vydrice. Bratislavu si zamiloval a město zobrazoval ve svých malbách a grafikách. Zachytil historické části města, dnes již neexistující.

Po 2. světové válce musel Bratislavu opustit a zemřel 27. července 1945 v utečeneckém táboře poblíž Štýru (Steyr) v Horním Rakousku.

Teprve v posledních letech je jeho výtvarné dílo věnované Bratislavě zveřejňováno a dostalo se mu opožděného ocenění. V roce 2018 vydala Galerie města Bratislavy společně s městskou částí Bratislava-Staré Město monografii s názvem Karl Frech. Kniha má 112 stran, pevnou vazbu a rozměry 21,3 × 28,6 cm. Kniha obsahuje reprodukce kreseb, které K. Frech vytvořil pro milovanou Bratislavu. Autorkou textu je Patricia Ballx.

Karel Frech, P1/col

Málo známá je jeho tvorba exlibris, třebaže byla poměrně početná. Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích má ve svých sbírkách jeho 29 exlibris a 3 novoročenky (s možností vyhledání zobrazení s popisem).

Několik jeho exlibris nalezneme prostřednictvím portálu Moravské galerie v Brně. K. Frech vydal svoji sbírku 29 exlibris, jejíž tisk provedl Karl Angermayer (1887–1938) v Bratislavě [Druck von Karl Angermayer, Bratislava (Pressburg)] pravděpodobně

záhy po vzniku Československé republiky. Jedná se vesměs o perokresby reprodukované zinkograficky, s barevným potiskem nebo ručně kolorované, náměty

Karel Frech, P1/col

jsou rozmanité: ženské akty, krajina, stavby, symbolické znaky, konvenční motivy (kytice, knihy). Oficiální název Bratislava získalo město 6. června 1919, takže až po tomto datu byla sbírka vydána.

Jan Langhammer

ZIMA JIM NEBYLA

Dva výtvarníci z Týna nad Vltavou se na čas (do 30. 10. 2025) zabydleli v EAGLE GALLERY Šumperk. Z Prahy do Šumperku musíme překonat vzdálenost přes 200 km a z Týna dokonce 300 km. Tedy nic za rohem pro jihočeské a pražské milovníky umění. Tamní Eagle gallery (Kabinet grafiky), vyšperkovaná díly Miroslava

Miroslav Petřík, *Rajský strom*, C3+C5, 2000

Petříka (*1959) a Václava Mezery (1944–2005), nabídla v den vernisáže (25. září 2025) nejen kvalitní kolekci prací obou autorů na papíře, ale i hudební pohoštění písněmi Petra Hapky v podání kapely Ob-ludárium. Oba malíři-grafici nevystavují spolu poprvé. Vloni to bylo v prostorách Galerie Záliv v Bechyni (zásluhou spolku Osvětáři jihu), kde si obrazně podali ruce ve společné knížce, která doputovala i do Šumperku. Drobná grafika M. Petříka, do níž promítá svůj úžasný smysl pro detail, občas posloužila jako dárek Sdružení čs. zahraničních letců 1939–45 významným osobnostem při letošních oslavách 80. výročí osvobození. M. Petřík naši současnou dobu nevalných událostí zjemňuje motivy krajiny, odívanými do akvarelových barev.

V. Mezera, dávný zajatec vlastní zahrady bludů a fantazií, zaujal přítomné svými

vizemi, začasté pochmurnými. Ostatně potemnělý byl celý jeho nedlouhý život, ale výtvarná pozůstalost vykazuje obdivuhodné mistrovství.

Publikum v průběhu vernisáže zvědavě listovalo výtvarnými publikacemi, které již celé jedno desetiletí postupně vy-

Václav Mezera, *Žena z jiného světa*, perokresba, cca 1989

cházejí k výstavám v muzeu a obrazárně Špejchar Želeč. Tam se v roce 2019 rovněž představil významný malíř a grafik G. Hujber z Velkých Losin. Mezi hosty rovněž koloval výtisk publikace *Svědectví* pohlednic, která nabízí obrazovou výpověď z bojišť, posádek i zázemí Velké války a čs. legií 1914–1920. Shrnuto do jedné věty: Výtvarníci z jižního cípu republiky se na dva měsíce přestěhovali na sever. Soudečně podle vřelého přijetí, chladno jim tam rozhodně nebylo.

Pavel Šmidrkal

JELENOVI V MALŠICÍCH

Ve středu 10. září 2025 se v 18 hodin konala v Galerii Františka Peterky v Malšicích vernisáž výstavy litografií výtvarnické rodiny Jelenů (manželů Oldřicha a Veroniky a dcery Františky). Zahájení výstavy (trvala do 24. listopadu 2025) se těšilo velké pozornosti veřejnosti. Kromě šesti desítek přítomných přijelo čtrnáct členů a členek pěveckého spolku Hlahol Tábor, kteří vernisáž hudebně doprovodili. Jelenovy přivítal galerista Alois Sassmann a požádal je, aby promluvili o své umělecké dráze a o tom, jaké to je, když v rodině všichni malují. Oldřich Jelen vyprávěl o své ilustrátorské práci v nakladatelství Albatros (jím ilustrované knihy byly rovněž vystaveny) a v časopisu Mladý svět, Veronika Jelenová, akademická malířka a restaurátorka, mj.

Františka, Oldřich a Veronika Jelenovi
v Malšicích, foto A. Sassmann, 2025

hovořila o své práci na portrétu kardinála Dominika Duky pro arcibiskupský palác v Praze. Dcera Františka vyjádřila svým rodičům vděčnost za předávání zkušeností, toleranci a trpělivost. Na závěr rozhovorů Jelenovi informovali přítomné o pořádání malířského symposia na zámku Bělá pod Bezdězem (letos to byl již třetí ročník) – obrazy, které zde výtvarníci vytvoří během jediného dne, jsou večer vydraženy na zábavné aukci, jejíž výtěžek je věnován na opravu místního zámku.

Oldřich Jelen je členem SSPE a jím vytvořené knižní značky jsou oblíbené mezi sběrateli těchto malých grafik nejen Evropě, ale i v Asii a v Severní Americe. Podobně je to s exlibris vytvořenými jeho dcerou Františkou a manželkou Veronikou. Ta, jako portrétistka, vytvořila soubor exlibris s motivy filmových hereček, mezi nimiž je i naše Libuše Šafránková. Františka představila svůj krásný nový cyklus exlibris s motivy zvěrokruhu.

Na závěr vernisáže poděkoval malšický místostarosta Ing. Pavel Kašpar všem přítomným za hojnou účast, vystavujícím za krásnou výstavu a Hlaholu Tábor za pěvecký výkon. Městys Malšice připravil pro přítomné tradiční výborné pohoštění. Kdo měl zájem, mohl na úplný závěr, třeba i se sklenkou vína, zhlédnout 25minutový dokumentární film *Tvář světa* o kresbě na litografický kámen Oldřichem Jelenem a tisku 14barevné litografie tiskařem Petrem Korbelařem. Dokument lze vidět na <https://www.youtube.com/watch?v=bQMd85fMGOK>. Po vernisáži mně Jelenovi sdělili, jak byli mile překvapeni vysokou účastí, bezprostředností zahajovacího rozhovoru a celkově skvělou atmosférou vernisáže.

Alois Sassmann

31. Grafika roku & 30. Cena V. Boudníka

GRAFIKA ROKU 2024

A 30. CENA VLADIMÍRA BOUDNÍKA

Letošní soutěžní přehlídka české grafické tvorby za rok 2024 se konala v České galerii moderního umění, Betlémské nám. 8, Praha, ve dnech 12. 9. – 12. 10. 2025 společně s výstavou laureátky 30. ceny Vladimíra Boudníka. Poprvé byl pořadatelem Nadační fond Grafiky roku, působící od 1. 1. 2025.

Hlavní ceny Grafika roku 2024 obdrželi: Kateřina Makar Václavková za linoryt *Cesta*, 460 × 4000 mm (velký formát); Viktorie Sýkorová za litografii *Stále doko-*

la, 350 × 500 mm (studentská práce – velký formát); Peter Kollár za linoryt *Duchem pryč*, 140 × 210 mm (malý formát); Meda Hrazdírová za linoryt *Hlava – Cranium*, 250 × 270 mm (studentská práce – malý formát); Marek Borsányi za autorskou knihu *Střelecký deník*; Paul Tuttas za autorskou knihu *Alt Jabel** (studentská práce).

Speciální ceny za grafické práce obdrželi: tisk z výšky: Jan Holoubek za dřevorez

Vrstvy a Sabina Lenzová za grafický list *Swimařka* (studentská práce); tisk z hloubky: Pavel Kytner za čárový lept *Snažili se schovat, ale byli příliš velcí* a Jitka Petrášová za měkký kryt *Červené lodičky* (studentská práce); litografie: Jana Hubatková za grafický list *Poloniny* a Šimon Brzobohatý za grafický list *Dear Frogs...* (studentská práce); serigrafie: František Filipi za grafický list *Převozník* a Eliška Pilmajerová za grafický list *Vrstvy*; počítačová grafika: Jindřich Růžička za grafický list *Variace*.

Laureátkou 30. ceny Vladimíra Boudníka se stala Lenka Falušiová, narozená 18. 3. 1988 ve Vrbně pod Pradědem. Je absolventkou AVU v Praze (2012–2017) v ateliéru grafiky (prof. Jiří Lindovský). Zaměřuje se na kresbu a grafiku, námětově se přiklání k přírodním motivům.

www.lenkafalusiova.com.

Jan Langhammer

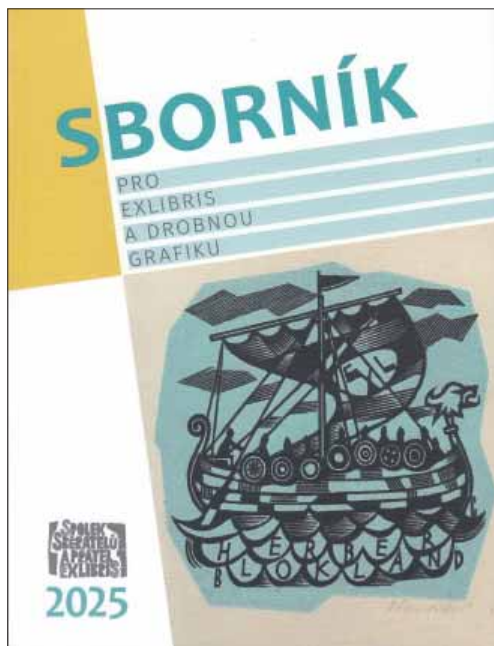

Lenka Falušiová před svojí grafikou, Praha 2025, foto www.grafikaroku.cz

PUBLIKACE

■ **Sborník pro exlibris a drobnou grafiku 2025**

Praha: SSPE, 2025, 200 stran, tištěno barevně, 683 obrázků (včetně obrázků na obálce), 99 fotografií, 22 × 16,7 cm, brožováno, redaktor Ing. Ladislav Žák. ISBN 978-80-908969-0-1. Obálka, grafické řešení a příprava tisku Staňa Laňková, Praha. Tisk: Praha, Fastr typo-tisk, 500 výtisků. Věnováno jubilantovi Vojtěchu Cinybulkovi. Sborník má 19 samostatných statí, editorial, úvodní článek *Přání Sborníku na cestu* (s anglickým překladem), fotografie *Ze života spolku*, *Kalendárium 1925–2025*, *Zemřelí členové*, *Malé shrnutí* (s anglickým překladem) a *Slovo předsedy*. Statě: SASSMANN, A. *Vojtěch Cinybulk (1915–1994)*. *Vojtěch Cinybulk sám o sobě*. ŽIŽKOVSKÝ, K. *Stále žijí v mých vzpomínkách: Olga Čechová a Pavel Sukdolák*. DVOŘÁČEK, F. *Výtvarník, básník a překladatel Ladislav Novák*. LANGHAMMER, J. *Německá exlibris z počátku 20. století*. ŠPAČKOVÁ, J. *Sběratelka Marie Rumlarová, dlouholetá organizátorka Žeň/Žatva exlibris*. ČERNOCH, F. – SMEJKAL, V. *Filozofie obrazu je nejdůležitější*. PRAHL, R. *Jiří Hůla a jeho novoročenky*. PARÝZKOVÁ, J. *Jiří Slavík, opomíjený tvůrce exlibris*. PARÝZKOVÁ, J. *Grafické miniatury v bibliofilích a grafických albech vydá-*

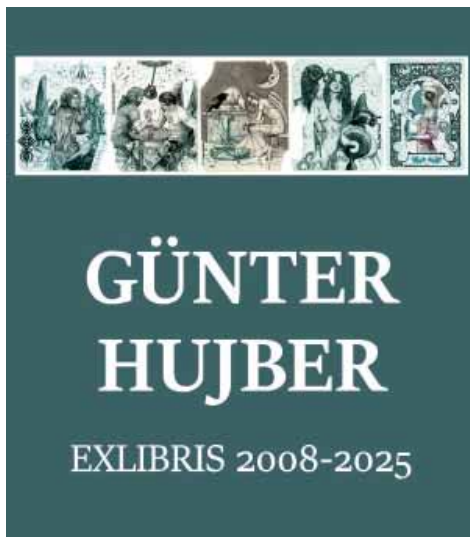

ných Lyrou Pragensis. LEMERT, K. *Trochu jiné světy Ladislava Živra*. CIMBUROVÁ, A. *Exlibris Vladimíra Komárka a jeho objednavatelé*. DVOŘÁČEK, F. *Dar Spolku výtvarných umělců Mánes Otokaru Březinovi k šedesátým narozeninám*. VOLRÁBOVÁ, A. *Václav Hollar: mistr malých formátů*. BARTEČEK, I. *Iniciály Vojtěcha Preissiga – Srdce Evropy (1917)*. VYŠOHLÍDOVÁ, M. *Nejen příležitostná grafika Zdirada J. K. Čecha ve sbírce Knihovny Národního muzea*. NERUDOVÁ, M. *Ex libris ve sbírkách Uměleckoprůmyslového muzea v Praze*. ŠPIČÁKOVÁ, B. *Grafické listy galerie H*. POSPÍŠIL, V. *Tvořit harmonický celek... Rozhovor Vladimíra Pospíšila s Ludškem Křížem*. ŽÁK, L. *Quo vadis, exlibris... a drobná grafiko...!?*

■ **KŘÍŽ, Luděk – VÁVERKA, Patrik. Günter Hujber. Exlibris 2008–2025**

Podolí u Brna: Protis, 2025, 279 stran (nestránkováno), 253 obrázků, 1 fotografie, barevná obálka, 18 × 16 cm. Tisk: Podolí u Brna, Protis, 120 číslovaných výtisků, barevný digitální tisk, brožováno. ISBN 978-80-87844-33-5. Obsah: Úvodní text – rozhovor s umělcem. Exlibris 1998–2022 (obrazový soupis 247 exlibris). Soupis exlibris. Rejstřík

vlastníků exlibris. Doplnující poznámky. Součástí knihy je exlibris G. Hujbera vytvořený k této publikaci. Výňatek z úvodního textu: *Měl jsi nějaké výtvarné vzory a nějak se postupem doby měnily?* První moje období, vlastně to „olejomalebčné“, tíhlo hodně k surrealismu, takže samozřejmě tam byla jména jako Dalí, Ernst, Magritte, Miró. Na úplném začátku byl Hieronymus Bosch, toho mám rád do dneška. No a postupem času jsem narazil na dílo Albína Brunovského. Také se mně zalíbily práce Renaty Šimlíkové. A to mě vlastně nakoplo směrem ke grafice. Můžu tedy říct, že tito dva byli mými grafickými idoly. A také musím zmínit Vladimíra Boudníka.

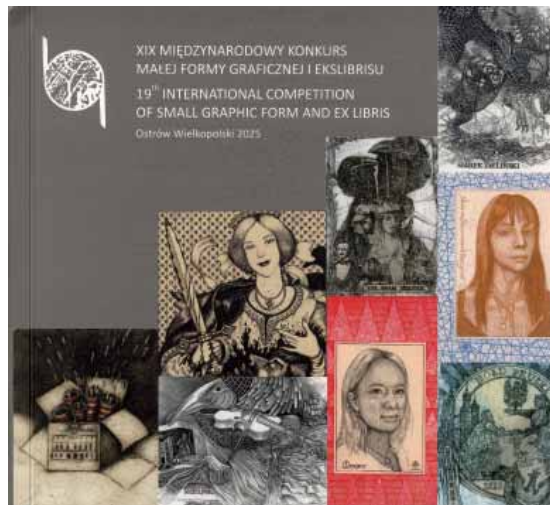
■ **PAVELKA, Emil J. Dějinný vývoj a soupis exlibris a supralibros českých lékařů**

Praha: SSPE, 2025, 108 stran, 16 obrázků exlibris, obálka s titulem a 11 obrázky exlibris, 21 × 15 cm. Tisk: Plzeň, Tiskárna Král, barevný digitální tisk, brožováno, 150 výtisků. Text ze strojopisu přepsala Martina Vyšohlídová, BBus, pracovnice Knihovny Národního muzea. K tisku připravil Ing. Jan Langhammer, CSc. Tato brožura je šestá z řady strojopisů dr. E. J. Pavelky, které vydal Spolek tiskem. Původní text pochází z roku 1973. Obsah: Dějinný vývoj exlibris a supralibros českých lékařů. Použitá literatura. Doplnková literatura. Zkratky pro mezinárodní označení grafických technik. Knižní značky českých lékařů (1 115 položek). Lékaři cizinci, majitelé exlibris českých umělců (83 položek). Motivy knižních značek lékařů. Doslov. Z dopisu Lubomíra Vaníčka Ing. Otakaru Hradečnému. Lubomír Vaníček ve svém doslovu mj. píše: *Celý tento seznam lékařských exlibris je v naší lékařské literatuře skutečně prací nejrozsáhlejší a ojedinelou, byť se jedná o práci nedokončenou. Ale i za tuto práci, kterou vykonal pro české exlibris zasluhuje autor veliký dík a obdiv.*

Rovněž na tomto místě je nutné poděkovat i jeho bratru Miroslavu Pavelkovi, který s velkou péčí a odpovědností rukopis přepsal na stroji.

■ XIX międzynarodowy konkurs malej formy graficznej i exlibrisu

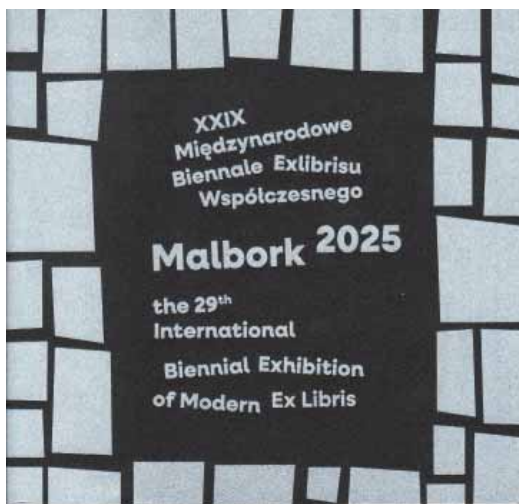

Ostrov Velkopolský: Městské muzeum Ostrova Velkopolského, 2025, 176 stran, 301 obrázků, 7 fotografií, obálka se 17 obrázky, brožováno, 21 × 23 cm. ISBN 978-83-971004-3-5. Do soutěže a na výstavu bylo porotou vybráno celkem 285 grafiků (z 492 přihlášených) z 34 zemí. Nejvíce jich bylo z Polska (162). Od nás jich bylo osm: P. Hlavatý, J. Kotschová, Z. Kubeczka, M. Manojlín, M. Mudra, K. Musil, L. Steiningera a J. Vacková; ze Slovenska: Z. Bugáň. I. cenu obdržela Masaaki Sugita z Japonska, II. cenu Ryszard Baloń z Polska

a III. cenu Jan Szmatoch z Polska a Pietro Paolo Tarasco z Itálie. Ceny Městského muzea Ostrova Velkopolského obdrželi za soubor mezzotint Darya Hancharolva z Polska a za literární exlibris **Pavel Hlavatý**. Čestná uznání obdrželo 21 účastníků a mezi nimi **Zbigniew Kubeczka**. Nominovaných bylo dalších 24 účastníků, mezi nimi **Karel Musil**. Předsedou jury byl prof. Maciej Guźniczak z Polska, členem jury byl **Jiří Brázda** a další tři byli z Polska a jeden z Ukrajiny. Tato tradiční přehlídka dává dobrý přehled o tvorbě exlibris a drobné grafiky v celém světě. Účastníci z České republiky zaznamenali velký úspěch, blahopřejeme!

■ 29th International Biennial Exhibition of Modern Ex libris Malbork 2025

312 stran, 176 obrázků exlibris, skládanka fotografické přílohy, pevná vazba, 20,5 × 21,5 cm. ISBN 978-83-974549-9-6. Malbork: Muzeum Zamkowe v Malborku, 2025. Tisk: Artis Poligrafia, náklad není uveden. Katalog tradiční mezinárodní přehlídky

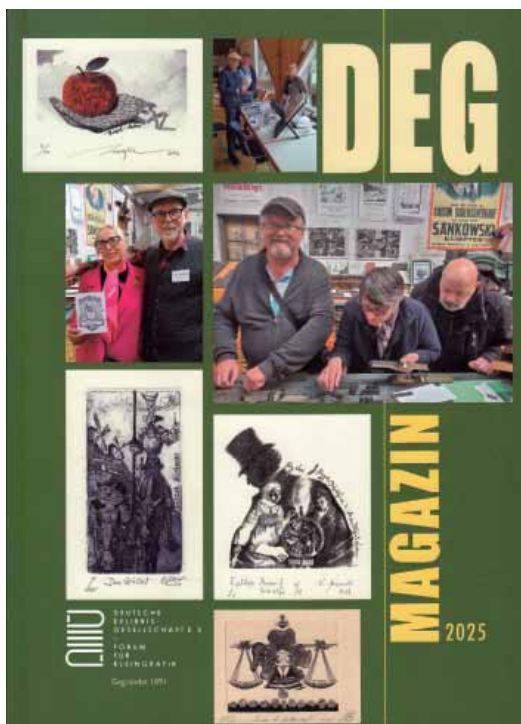

tvorby exlibris v Malborku. Obsah: Jury. CELER, Bogumiła: Exlibris – znamení přítomnosti. Mezi tradicí a současností. Techniky. Ceny: I. cena Pietro Paolo Tarasco, Itálie. II. cena Natalia Pawlus, Polsko. III. cena **Jiří Brázda**. Umělci ocenění čestnou medailí výstavy: Jerzy Jankowski, Polsko; Rūta Mozūraitė, Litva; Elżbieta Radzikowska, Polsko; Lembit Löhmus, Estonsko; Anna Trojanowska, Polsko; Shigeki Tomura, Japonsko; Mykhailo Drimaylo, Ukrajina; Jerzy Dmitruk, Polsko. Cena Asociace polských umělců a designérů: Mingfang He, Čína; cena ředitele Zámeckého muzea Malbork: Pawel Delekta, Polsko; cena starosty Malborku: Marta Kacpura, Polsko; cena Spolku polských bibliofilů: Juliusz Szczyśny Batura, Polsko; cena Wojciecha Jakubowskiego: Lu Wei, Čína; cena Henryka Feilhauera: Agnieszka Wierzbicka, Polsko. Umělci kvalifikovaní k účasti na výstavě (134): od nás byli vybráni: Pavel Hlavatý, Zbigniew Kubiczka, Lenka Lešňovská a Pavel Pich. Kronika exlibristických výstav 2023–2024. Fotografická kronika. Tiráž.

■ DEG Magazin 2025

Pod redakčním vedením Heinz Neumaiera vyšel další Magazin, který nahrazuje dřívější německý časopis Mitteilungen DEG. Pro členy DEG je k němu přiložen dřevoryt PF 2026 od Horsta Brandenbura. Dozvíme se v něm o sjezdu DEG v roce 2025 v Memmingenu v Bavorsku, kterého se zúčastnilo 90 osob ze 16 států, také z Česka. Výročního zasedání DEG v Memmingenu se zúčastnilo přibližně 30 členů, byli vzpomenu ti zesnulí členové DEG (mezi nimi Milan Humplík a Karel Urban) a novým předsedou DEG byl zvolen Utz Benkel (*1959), výtvarník, tvůrce exlibris. Vítězi v tvorbě exlibris se stali Norbert Salzwedel (*1950), cena jury, a Shigeki Tomura z Japonska (*1951), cena publika. Následuje program a pozvání na sjezd DEG

7. až 9. května 2026 ve Wetzlaru. Jsou připomenuti Max Unold (1885–1964) a Helmut Ackermann (1936–2017) – tvůrci exlibris z Memmingenu. Ročenka DEG 2025 – tvorba exlibris a grafika byla vydána ve třech stech číslovaných výtiscích; článek obsahuje podrobnou anotaci a jsou k němu připojeny reprodukce německých exlibris z počátku 20. století. K. Rödel se ve svém článku věnuje tématu Léda s labutí, které uplatnil na vlastních exlibris; jako první je reprodukováno exlibris od Ladislava Ruska

(nejstarší, z r. 1970, C4). Heinz Neumaier připomíná ve svém článku významná výročí hudebních skladatelů v r. 2025 a spojuje jejich osobnosti a hudební díla s náměty exlibris. Maďarská národní knihovna uveřejnila dalších 6000 exlibris na svém digitálním portálu; jsou zde především maďarská exlibris, ale úspěšně lze vyhledávat rovněž zahraniční. Pro rozšíření povědomí o exlibris a podnícení zájmu o jejich tvorbu jsou pořádány kurzy tvorby exlibris ve školních ateliérech v Německu. Představuje se člen DEG, dřevorytec Horst Brandenburg (*1964) z Greifswaldu/Vorpommernu. Další článek pojednává o exlibris vytvořených ve stylu Guiseppa Arcimbolda (portrét císaře Rudolfa II.); jedno z nich, snad nejhezčí, je od Josefa Dudka a další od Herberta Kizsi. V roce 2025 se konala v Budapešti výstava s názvem Sběrání, hobby, exlibris. Výběr ze sbírky exlibris dr. Kornélie Vasné-Tóthové; vystaveno bylo 350 exlibris tematicky rozdělených. Sběrka exlibris na zámku Burgk v Duryňsku obsahuje 200.000 kusů exlibris, je zde rovněž uložena rozsáhlá exlibristická knihovna DEG. Lydia Willemsen sděluje, jak se stala sběratelkou exlibris; své první exlibris dostala k 50. narozeninám v r. 2010 a v r. 2015 se stala členkou DEG. Uwe Eckardt připomíná ve svém článku wuppertalskou umělkyni Marthu Jaegerovou (1867–1950), která se rovněž věnovala tvorbě exlibris. Krátkým článkem je připomenuto úmrtí Milana Humplíka. Helga Becker-Bickerich podává zprávu o našem sjezdu v Táboře. Lgh

ČASOPISY

■ EXLIBRIS ABOENSIS, Nro 131, 3/2025, Finsko

Dny staré literatury v Sastamala. Exlibris papežů katolické církve. Tradiční exlibris pro finské arcibiskupy a prezidenty. Knihovna a články Maxe Jakobsona, finského novináře a diplomata. Exlibris na internetu. Svět exlibris: plakáty (mezi nimi Klenot zvaný exlibris, Žeň exlibris 2024) a fotografie (rovněž Češi v Sint-Niklaas). Toivo Salmi, lékař, dětský onkolog, sděluje informace o sobě a svém exlibris od Ilkka Hailëa (orientační běžec v doktorském plášti). To nejlepší ze 6. soutěže Istanbulského exlibristického spolku. Erkki Tuominen, tvůrce exlibris a aktivní člen spolku; k zobrazeným exlibris jsou připojeny odstavce o jejich majitelích, celkem je reprodukováno 28 jím vytvořených exlibris. Radosti a strasti edice časopisů. Vyprávění v dopisech a zprávách. Exlibris osobnosti: H. J. Viherjuuri (1889–1949), finský učitel a novinář. Exlibris v časopisu Nuori Voima (Mladá síla) 9/1934. Ukázky exlibris z devíti zemí.

■ GRAPHIA. Tijdschrift voor ex-libriskunst. Nummer 2025/3, Belgie

Celý časopis je věnován grafické tvorbě Rity Vandervorstové (včetně exlibris); je připojen soupis exlibris (18 opusů), vesměs mezzotint z let 2022 až 2025. Tato belgická umělkyně se narodila v r. 1958 v Sint-Truidenu, studovala výtvarné umění na Rijksnormaalschool Hasselt a grafický design na Academie Haspengouw Beeld v Sint-Truidenu. Třicet tři let pracovala jako lektorka na Academie Haspengouw Beeld, kde vyučovala děti, mládež i dospělé. Zpočátku se zaměřovala na lept a akvatintu, ale během pandemie koronaviru přešla k mezzotintě a od zinkových desek k měděným, aby vytvořila šerosvitné efekty.

■ Österreichische Exlibris-Gesellschaft. Mitteilungen 1/2025

Pozvánka na zahájení výstavy Rakouští tvůrci a tvůrkyně exlibris na zámku Pöggstall 17. 5. 2025. Kurt Leitgeb (*1939) byl posledním mědirytcem Rakouské národní banky; vyryl všechny portréty pro šilinkové bankovky od 70. let do roku 2000. Jako rytec známek vytvořil 83 rakouských 39 lucemburských poštovních známek. Jubilea v exlibris: hudební skladatel Johann Strauss (1825–1899); 200 let od první parní železnice světa (reprodukce exlibris J. Hlinovského od M. Bauera a litografie J. Boudy); 150 let od narození básníka Rainera Marii Rilka (1875 Praha–1926), exlibris od jeho přítele Emila Orlika; 150 let od narození spisovatele Thomase Manna (1875–1955); 150 let od narození geologa Otto Ampferera (1875–1947); 1835 – rok založení Montanistického muzea ve Vídni (hornictví a hutnictví); 70 let od narození předsedy ÖEG Mag. Georga Nemetha. Umělá inteligence a exlibris – odezvy na článek v čísle 3/2024. Překlad předmluvy L. Žáka ke Sborníku pro exlibris a drobnou grafiku 2024 a jeho obsahu (novoročenka J. Boudy a grafika J. Lukavského). Nekrology: Milan Humplík, Wojciech Jakubowski, Gian Carlo Torre.

■ Österreichische Exlibris-Gesellschaft. Mitteilungen 2/2025

P. Martin Mayerhofer obdržel z rukou předsedy ÖEG Mag. Georga Nemetha medaili Paula Scapinelliho za svoji výtvarnou a výstavní činnost. K osmdesátému výročí ukončení II. světová války jsou připomenuty oběti z řad tvůrců či sběratelů exlibris: **Ing. Josef Baar**, železniční technik z Krnova, majitel exlibris od Hanse Ranzoniho, byl zavražděn v koncentračním táboře v Lodži 7. 3. 1942. **Fritz Grünbaum** (1880–1941), narozený v Brně, vystupovat ve vídeňském kabaretu Simpl. Zahynul 14. ledna 1941 v koncentračním táboře Dachau. Vlastnil exlibris od Carl Ossmanna. Nizozemská výtvarnice **Frederika Sophia Cohenová**, narozená 11. srpna 1903 v Amsterdamu, byla grafička a ilustrátorka. Po svém zatčení gestapem spáchala 14. června 1943 sebevraždu. Vytvořila několik exlibris v dřevorytu. Jeden z obětí násilného vysídlení Němců z Československa byl **Franz Lakomy**, narozený 25. 11. 1879 v obci Pustá Polom v okrese Opava. Byl činný jako architekt v Moravské Ostravě a byl členem spolku Urschlaraffia. Vytvářel grafiky a exlibris v leptu. O něm a o jeho rodině po vysídlení není nic známo. Místopředseda ÖEG univerzitní profesor Michael G. Schimek oslavil konce dubna 70. narozeniny; rozhovor s jubilantem o devadesátiletém členství rodiny Schimkových v ÖEG vedla Alexandra Voglerová. Jeho otcem byl Herbert Toni Schimek (1905–1982), grafik a rytec z tzv. Cossmannovy školy. Zahájení výstavy Rakouští tvůrci a tvůrkyně exlibris na zámku Pöggstall 17. 5. 2025. Zpráva o sjezdu DEG 2025 v Meiningenu. Na výstavě Exlibris od žen v Bartlhausu v Pettenbachu byly zastoupeny: Ida Bohatta-Morpurgo (1900–1992), Agathe Dopuscheg-Schwabenau (1857–1950), Sascha Kronburg (1893–1985), Hertha Larisch-Ramsauer (1897–1972), Emma Löwenstamm (1879–1941), Edith Lutz-Romani (1894–1983), Fini Skarica-Ehrendorfer (1898–1986), Hede von Trapp (1877–1947) a Ilona Gabriele Wittrisch (1879–1946). Zpráva o řádné členské schůzi 13. 6. 2025.

■ **SELC-EXPRESS. Nr. 130 / August 2025, Švýcarsko**

Anna Stiefel se ve svém článku *Berner Ludwig Gerster (1848–1923), konservativní pionýr exlibristického hnutí* věnuje jeho životu, profesní dráze a vztahu k exlibris v několika odstavcích: Farář, Umělecký truhlář, Knihvazač, Sběratel, Historik a heraldik a Exlibris. Albert a Georg Wander, vynálezci ovomaltiny je název dalšího článku (od aa), věnovaného Albertu Wanderovi (1867–1950) a jeho otci Georgu Wanderovi (1841–1897); je popsána jejich profesní dráha a jsou zobrazena jejich exlibris. V druhé části jsou popsána a zobrazena další exlibris od Berthy Züricherové (1869–1949), švýcarské spisovatelky, malířky a grafičky, pro Stephanii Wense-Groteovou, Hannü Lindemayerovou a Noëla Clément-Janina. Recenze Ročenky DEG 2025 a zpráva o zasedání DEG v Memmingenu 2025.

Lgh

ZEMŘEL BORIS BRANKOV

Boris Brankov se narodil 27. 12. 1945 v bulharské Sofii, kde v roce 1976 absolvoval grafiku na Akademii výtvarných umění u profesora Evtima Tomova. Roku 1982 získal Grand Prix za grafiku v soutěži mladých tvůrců Jižní jaro v Chaskovu. Byl dlouholetým členem Svazu bulharských výtvarných umělců (od r. 1977).

Od roku 1976 působil po dobu téměř padesáti let v oblasti grafiky a ilustrace. Věnoval se především litografické technice a zároveň ilustroval přibližně 50 knih pro děti i dospělé. V letech 1980–1990 působil jako výtvarný redaktor v renomovaném nakladatelství Otečestvo v Sofii. V letech 1990–1997 pak vedl

grafickou dílnu Akademie výtvarných umění, kde se věnoval litografii. V roce 1997 se s rodinou přestěhoval natrvalo do Prahy, kde pokračoval v tvorbě v oblasti litografie – velký formát, malý formát a exlibris. Stal se členem Spolku sběratelů a přátel exlibris (2003–2025) a Nového sdružení pražských výtvarníků (1999–2010). V letech 1998–2001 pracoval v litografické dílně galerie U Prstenu v Praze na Starém Městě. Později se mu podařilo zařídit si vlastní ateliér v Dejvicích, kde tvořil až do konce svého života. Od roku 2000 po dobu deseti let vedl jarní litografické kurzy v Německu. V roce 2000 byl zařazen do encyklopedie významných osobností

Boris Brankov, L1/5, 2004

České republiky po boku umělců jako Adolf Born, Vladimír Suchánek, Oldřich Kulhánek a dalších. Uspořádal dvanáct autorských výstav, z nich šest v České republice, ostatní v Bulharsku a Německu. V roce 2000 vystavoval své grafiky v rozhlasové stanici Svobodná Evropa v Praze. V Bulharském kulturním institutu v Praze se uskutečnily dvě jeho jubilejní výstavy. Zúčastnil se také mnoha kolektivních výstav v Bulharsku, České republice a Německu, stejně jako řady mezinárodních výstav a soutěží (např. Bienále grafiky ve Varně, Miniprint – Slovinsko, Intergrafik – Berlín, Malá grafika – Bělehrad aj.). Jako tvůrce drobných grafických forem (exlibris) se pravidelně účastnil Trienále českého exlibris v Chrudimi, ale také soutěží a přehlídek exlibris v Belgii, Nizozemsku a Německu.

Akademický malíř a grafik Boris Brankov zemřel 28. 5. 2025.

Čest jeho památce!

Emilia Stamatova-Brankova

Literatura:

PROKOP, I. *Představujeme: akademický malíř Boris Brankov. Knižní značka 2/2003.*

Anketa umělců: Boris Brankov. Sborník pro exlibris a drobnou grafiku. SSPE, 2005.

LANGHAMMER, J. *Otázky pro Borise Brankova. Knižní značka 4/2010.*

LANGHAMMER, J. *Magický svět litografie. Knižní značka 1/2016.*

STAMATOVA-BRANKOVA, Emilia. *Soupis exlibris a novoročenek Borise Brankova. SSPE, 2019.*

VÝSTAVY

- **Galerie Evropského domu**, náměstí Republiky 12, 301 00 Plzeň
3. 3. – 27. 3. 2026 Gennadij Alexandrov, volná grafika, exlibris
- **Horácká galerie v Novém Městě na Moravě**, Vratislavovo náměstí 1,
592 31 Nové Město na Moravě
6. 11. 2025 – 1. 2. 2026 Anna Poustová. Kolotoč života. Dřevořezy, ilustrace, malba
- **Galerie U Kellerů**, náměstí Kašpara Šternberka 68, 338 28 Radnice
5. 1. – 15. 2. 2026 Daniela Benešová, volná grafika, exlibris
16. 2. – 29. 3. 2026 Tomáš Bím, volná grafika, exlibris

ZPRÁVY Z VÝBORU SSPE

■ **Výborová schůze 29. 10. 2025** se konala prezenčně v Praze, Banskobystrická 1 a byla řízená předsedou M. Petříkem za účasti čtyř členů výboru. Výbor rozhodl o konání valné hromady SSPE dne 21. března 2026 v Praze. Jarní setkání se bude opět konat v Lanškrouně dne 13. června 2026 s účastnickým poplatkem 100 Kč. Vzhledem k úbytku členů SSPE bude snížen náklad Knižní značky a Sborníku v roce 2026 podle aktuálního počtu členů. Česká exlibristická bibliografie, jejímž autorem je Ing. Jan Langhammer, bude vydána v roce 2026 pro všechny členy SSPE zdarma, náklad bude navýšen o povinné a autorské výtisky. Knižní značka bude od čtvrtého letošního čísla opatřena QR kódem pro získání elektronické verze členy SSPE. Zahraničním členům to

umožní překlad v českého do zvolené jazyka prostřednictvím internetového překladače. Pro rok 2026 jsou plánovány čtyři slovníkové listy. Mikuláš Cacara a Miroslav Hlinka jako příloha Knižní značky 2/2026.

Výbor SSPE

PLACENÍ ČLENSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ V ROCE 2026

Členské příspěvky pro rok 2026 se podle usnesení valné hromady konané v Praze dne 29. 3. 2025 nezvyšují a zůstávají na hodnotě 1 000 Kč pro české členy a 1 500 Kč (60 eur) pro zahraniční členy (včetně zvýšených nákladů na poštovné 500 Kč). Čeští členové, kteří dovrší v roce 2026 věk 80 let (a starší), platí snížený příspěvek 400 Kč. Členové, kteří dovrší v roce 2026 věk 90 let (a starší), členský příspěvek neplatí. Studenti do 26 let platí rovněž snížený příspěvek 400 Kč. Čestní členové spolku členské příspěvky neplatí. Členské příspěvky je možno platit v hotovosti u pokladníka spolku, např. na valné hromadě, dále vkladem nebo bankovním převodem na účet Spolku: číslo účtu 2501272505/2010, variabilní symbol = evidenční členské číslo, a případně poštovní poukázkou. Do zprávy pro příjemce uvádějte: jméno – příspěvek 2026. Neztěžujte, prosíme, identifikaci svých plateb!

Pro zasílání plateb ze zahraničí platí číslo účtu vedeného v EUR:

IBAN: CZ3020100000002001272509, BIC: FIOBCZPPXXX, Fio banka, a. s., se sídlem V Celnici 1028/10, 110 00 Praha 1.

Pokud chcete být i v příštím roce členy našeho spolku, uhradte členské příspěvky nejpozději do 31. března 2026. Pokud se rozhodnete členství ve Spolku ukončit, oznamte to výboru Spolku rovněž do 31. 3. 2026. Členům, kteří nezaplatí včas členské příspěvky, pozastavíme rozesílání spolkových publikací.

Výbor SSPE

ŽIVOTNÍ JUBILEA ČLENŮ V ROCE 2026

■ **Padesát let:** 26. 1. Ing. Bartolomej RUDAS, 31. 1. Mgr. Alice FLORIANOVÁ, 21. 8. Mgr. Jaroslav ČADA, 26. 11. Zdeněk HÁSE.

■ **Šedesát let:** 1. 2. Jana ČEJKOVÁ, 3. 2. René ZRNEČKO, 9. 2. Ing. Bc. Jitka ŠÁLENÁ, 7. 3. MUDr. Martina VANÍČKOVÁ, 23. 3. Bohuslav KRČMÁŘ, 20. 5. Ing. Günter HUJBER, 12. 6. Ing. Ivo VALENTA, 30. 6. Jiří MAZÁČ, 7. 11. Pavla VOLRÁBOVÁ.

■ **Šedesát pět let:** 10. 2. Ing. Michael GRYSKA, 25. 2. Oldřich JELEN, 25. 2. RNDr. Ivan NEUMANN, 7. 7. Stanislav ŠEREDA, 10. 7. Mgr. Alois SASSMANN, 19. 7. grafik Petr MINKA, 23. 7. Dana FABINGER, 7. 8. Ing. Jan HUMPLÍK, 21. 9. Pavel LISÁK.

■ **Sedmdesát let:** 23. 1. Petra PRAVDOVÁ, 16. 2. Ing. David KOLOUŠEK, 19. 4. Bohuslav ŠÍR, 17. 7. Eva MUCHOVÁ, 18. 7. PhDr. Irena VORÁČKOVÁ, 21. 8. akademická malířka Jana ČAPKOVÁ, 28. 8. Ing. Libuše MACHOVÁ, 20. 10. JUDr. Zdeněk SOCHOREC, 21. 10. Ing. Zdeněk PILECKÝ, 8. 12. Ing. Jaromír BULANT.

■ **Sedmdesát pět let:** 31. 1. MUDr. Alžběta SIROTKOVÁ, 18. 3. Ladislav BEDNAŘÍK, 18. 3. Ing. Jiří HRUŠKA, 19. 3. doc. PhDr. PaedDr. Kamil JANIŠ, CSC., 11. 4. RNDr. Ludmila DUŠKOVÁ, 23. 4. Anna KUBÍČKOVÁ, 24. 5. Aleš NEVEČEŘAL, 7. 6. Ing. Jan RADO-

STA, 9. 6. JUDr. Olga KŘEMENOVÁ, 13. 6. Eva ZÁMOSTNÁ, 15. 6. Jan BRUGGHEMAN, 14. 7. Zdeněk CHARVÁT, 25. 12. Bert GROENEVELD.

■ **Osmdesát let:** 28. 3. Ing. Miroslav TOMEK, 20. 4. Janusz MONDRY, 29. 6. prof. Pavel Kryštof NOVÁK, 2. 9. Ing. Marie MORAVCOVÁ, 12. 10. JUDr. Doubravka ŘEHOUSKOVÁ.

■ **Osmdesát pět let:** 12. 4. Eliška VANÍČKOVÁ, 21. 6. Bohumila SEDLÁČKOVÁ, 30. 7. Helga BECKER-BICKERICH, 14. 8. MUDr. Jaroslav NOVÁK, 17. 8. Magdalena KRUŠINOVÁ, 31. 8. Ing. Pavel CIMALA, 21. 9. Ing. Aleš PUSTĚJOVSKÝ.

■ **Devadesát let:** 12. 3. Jaroslav ŠULC, 7. 10. doc. PhDr. Felix ČERNOCH, CSc., 22. 11. Roland GÜNTHER.

Výbor SSPE všem jubilantům srdečně blahopřeje.

Prosíme členy-jubilanty, kteří nechtějí být uvedeni v příštím roce v tomto seznamu, aby to sdělili v průběhu roku 2026 redaktoru Knižní značky.

ZMĚNY ČLENSTVÍ

■ **NOVÍ ČLENOVÉ:** 10817 Anna HAMERNÍKOVÁ, Zadní konce 153, 252 07 Štěchovice; 10816 Mgr. Gabriela JUNÁŠKOVÁ, Šrámkova 596, 278 01 Kralupy nad Vltavou; 10818 Nicol MARTINOVSKÁ, Ampérova 427/6, 109 00 Praha; 10814 Ing. František TEICHMANN, Horní Třešňovec 84, 563 01 Lanškroun; 10518 Marie URBANOVÁ, Na Vyhliídce 291, 252 06 Měcholupy; 30073 Jan WENS, Broekstraat 2 L, BE-9220 Hamme, Belgie.

■ **UKONČENÍ ČLENSTVÍ PRO NEPLACENÍ ČLENSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ:** 30068 Maryna PODOLSKA z Oděsy.

■ **UKONČENÍ ČLENSTVÍ NA VLASTNÍ ŽÁDOST:** 10096 MUDr. Václav HEŘMAN z Janovic nad Úhlavou, 10633 Bc. Vladimír KUBÁNEK z Aše, 10430 Markéta ZYKOVÁ z Kublova.

■ **ZMĚNA ADRESY:** 10657 Tomáš BÍLEK, U Stadionu 2389, 580 01 Havlíčkův Brod; 10297 Marie RUMILAROVÁ, U stadionu 831, 506 01 Jičín; 30060 Katarina VAŠÍČKOVÁ, Mideias 8, Kalithea, GR-11741 Athens, Greece.

■ **ZEMŘELI:** MUDr. Stanislav BÁRTEK z Přerova (†14. 11. 2023), akademický malíř Boris BRANKOV z Prahy (†28. 5. 2025), Zdeněk KONEČNÝ z Liberce (†11. 10. 2025) a Hans MANCHE z Bilthovenu (†9. 11. 2025).
Výbor SSPE

SETKÁNÍ

14. 3. 2026 Výměnný den a výroční zasedání SELC,
hotel Karl der Grosse, Curych
7. – 9. 5. 2026 Výroční zasedání DEG, hotel Achat, Wetzlar
1. – 6. 9. 2026 41. exlibris kongres FISAE, hotel Černé moře, Varna
16. – 18. 10. 2026 Sjezd SSPE v Teplicích

Identifikační číslo ve spolkovém rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl L, vložka 237: 004 43 522, zapsáno 1. ledna 2014.

Poštovní adresa:

Spolek sběratelů a přátel exlibris, Banskobystrická 2085/1, 160 00 Praha.

Webové stránky: www.sspe.cz.

Číslo účtu/Konto:

22501272505/2010 v CZK, Fio banka, a. s., se sídlem V Celnici 1028/10, 110 00 Praha 1.

Číslo účtu/Konto:

2001272509/2010 v EUR, IBAN: CZ3020100000002001272509, BIC: FIOBCZPPXXX, Fio banka, a. s., se sídlem V Celnici 1028/10, 110 00 Praha 1.

Předseda: **Miroslav Petřík**, Tyršova 26, 375 01 Týn nad Vltavou.

E-mail: petrikjudo@seznam.cz. Mobil: 602 154 055.

Hospodářka a členská evidence: **Mgr. Jarmila Špačková**, Čajkovského 914/54, 500 09 Hradec Králové. E-mail: pausinka@gmail.com. Mobil: 606 610 698.

Redaktor Knižní značky: **Ing. Jan Langhammer, CSc.**,

Ke Kukačce 797/19, 312 00 Plzeň. E-mail: langhammer.jan@quick.cz.

Telefon: 377 265 076.

Redaktor Sborníku pro exlibris a drobnou grafiku: **Ing. Ladislav Žák**,

Hrdličkova 2189/12, 148 00 Praha. E-mail: zaking@volny.cz. Mobil: 602 211 704.

Archivářka: **Marta Novotná**, Banskobystrická 2085/1, 160 00 Praha.

E-mail: marta.no@seznam.cz. Mobil: 724 781 294.

Přílohy: Pozvánka na valnou hromadu 2026.

Katalogové listy: Tomáš Hřivnáč, Bořivoj Borovský.

KNIŽNÍ ZNAČKA číslo 4/2025

Redaktor: Ing. Jan Langhammer, CSc.,

Ke Kukačce 797/19, 312 00 Plzeň, e-mail: langhammer.jan@quick.cz.

Redakční kruh: Bedřich Kocman, Mgr. Alois Sassmann, Ing. Ladislav Žák a RNDr. Karel Žižkovský.

Jazyková korektura: Mgr. René Keller.

Počítačová sazba článků a výběr obrázků: Ing. Jan Langhammer, CSc.

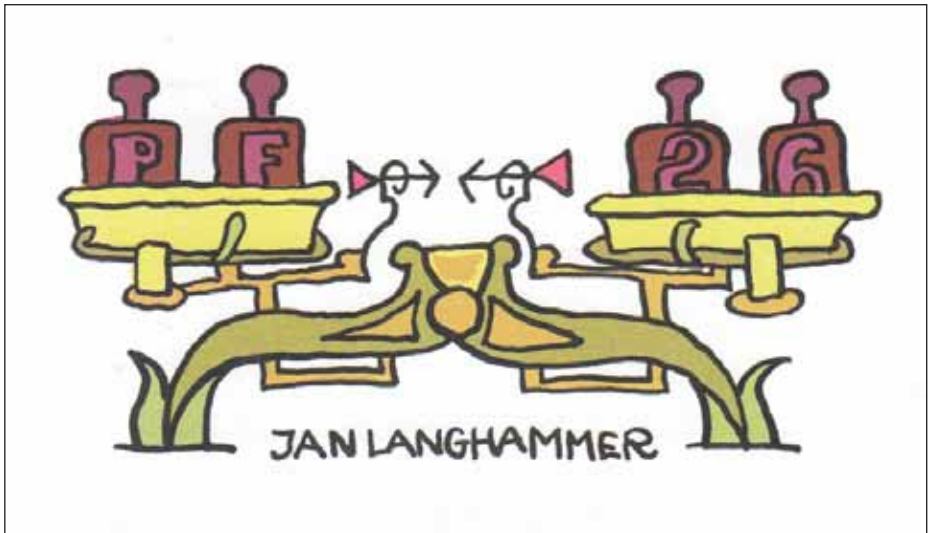
Grafická úprava a tisk: SOS print, s. r. o., Švihovská 10, 301 00 Plzeň.

Náklad 450 výtisků.

Vydává: Spolek sběratelů a přátel exlibris, Banskobystrická 2085/1, 160 00 Praha, pro své členy čtyřikrát ročně. ISSN 1211-3840. MK ČR E 11475.

Rozesílá: ADISERVIS Praha.

Toto číslo vyšlo 31. 12. 2025. Redakční uzávěrka příštího vydání je 28. 2. 2026.

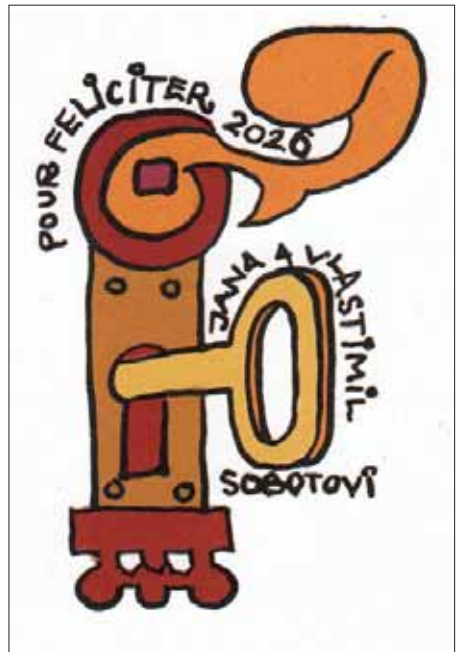

Vlastimil Sobota, L1/6, 2025

PF 26! Alexandra 2025

Gennadij Alexandrov, C3+C5, 2025

Vlastimil Sobota, L1/6, 2025

Tomáš Hřivnáč, Zimní Diana, C4, 2025

Toto vydání Knižní značky lze stáhnout elektronicky pomocí přiloženého QR kódu.

Časopis Knižní značka vydává pro své členy od roku 1937 Spolek sběratelů a přátel exlibris založený v roce 1918 se sídlem v Praze.
Název časopisu a logo spolku:
akademický malíř Miroslav Houra.

*Na titulní straně: Josef Werner, C3+C4+C5,
2 desky, opus 196,
Ex libris N. H. (Norbert Hillerbrandt).*